

Додаток 1
до рішення Ради суддів України
17 серпня 2023 року № 34

СХВАЛЕНО
Рішення Ради суддів України
17 серпня 2023 року № 34

ПРОЄКТ

МОДЕЛЬНА ПРОГРАМА ПРОХОДЖЕННЯ ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ ОСВІТИ ЗА СПЕЦІАЛЬНІСТЮ 081 «ПРАВО» ПРАКТИКИ В СУДАХ

Ступінь вищої освіти: БАКАЛАВР/МАГІСТР
Галузь знань: 08 ПРАВО
Спеціальність: 081 ПРАВО
Освітня програма: ПРАВО

АВТОРСЬКИЙ КОЛЕКТИВ¹:

Антоненко Максим, суддя Жовтневого районного суду міста Запоріжжя

Бабанли Расім, керівник департаменту аналітичної та правової роботи Верховного Суду

Блащук Тетяна, завідувачка кафедри цивільно-правових дисциплін Навчально-наукового Інституту права ім. І. Малиновського Національного університету “Острозька академія”, кандидатка юридичних наук, доцентка

Бойко Андрій, д.ю.н., професор факультету правничих наук Національного університету «Києво-Могилянська академія», голова підкомісії за спеціальністю 081 «Право» НМР МОН України, національний експерт проєкту ЄС «Право – Justice»

Віхляєв Володимир, адвокат, проректор з правової роботи-головний юрисконсульт ректорату, почесний професор Класичного приватного університету, голова Комітету адвокатської практики та підвищення кваліфікації Ради адвокатів Запорізької області

Гавриленко Тетяна, суддя Вищого антикорупційного суду

Гресь Наталія, старша викладачка кафедри приватного і соціального права, завідувачка лабораторії практичного права Сумського національного аграрного університету

Лехкодур Інна, старша викладачка кафедри господарського права Донецького національного університету імені Василя Стуса

Меленко Оксана, заступниця декана юридичного факультету з навчально-методичної роботи Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича, кандидатка юридичних наук, доцентка

Фонова Олена, суддя Господарського суду Луганської області, кандидатка юридичних наук

Координатор проєкту: Шаїпов Артем, юридичний радник Програми USAID «Справедливість для всіх»

ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

ПОГЛЯДИ АВТОРІВ, ВИКЛАДЕНІ У ЦЬОМУ ДОКУМЕНТІ, НЕ ОBOB'ЯЗKОВО ВІДОБРАЖАЮТЬ ПОГЛЯДИ АГЕНТСТВА США З МІЖНАРОДНОГО РОЗВИТКУ (USAID) АБО УРЯДУ СПОЛУЧЕНИХ ШТАТІВ АМЕРИКИ.

---

¹ Сформовано в січні 2021 року на основі рекомендацій, напрацьованих під час публічного обговорення питань підвищення якості практичної підготовки студентів-правників, проведеного 16 жовтня 2020 року Асоціацією адвокатів України за підтримки Програми USAID «Нове правосуддя». Представники закладів вищої освіти були делеговані до роботи над проєктом Модельної програми проходження практики в судах керівництвом їх правничих шкіл за результатами звернення Програми USAID «Нове правосуддя», представники роботодавців долучилися до напрацювання проєкту Модельної програми з власної ініціативи.

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	2
2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ.....	2
3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ мають НАБУТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ.....	3
4. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ	4
5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДАХ.....	6
6. ПРОГРАМНЕ НАПОВНЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ	9
7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ	11
ДОДАТКИ	16
Додаток 1. Система судоустрою України.....	16
Додаток 2. Система забезпечення функціонування судової влади України.....	16
Додаток 3. Дорожня мапа проходження практики в судах.....	17
Додаток 4. Титульна сторінка звіту про проходження практики.....	19
Додаток 5. Щоденник про проходження практики	20
Додаток 6. Типовий алгоритм встановлення підстав для відкриття провадження у справі.....	21
Додаток 7. Типовий алгоритм розгляду позовних вимог	22
Додаток 8. Типовий алгоритм проведення підготовчого судового засідання та призначення судового розгляду на підставі обвинувального акта.....	23
Додаток 9. Типовий алгоритм розгляду клопотання про закриття кримінального провадження на підставі п. 4 ч. 1 ст. 284 КПК України	24
Додаток 10. Типовий алгоритм розгляду кримінального провадження на підставі угоди про примирення.....	25
Додаток 11. Типовий алгоритм розгляду кримінального провадження	26
Додаток 12. Типові індивідуальні завдання.....	27

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Модельна програма практики в судах розроблена за ініціативою вищих навчальних закладів на підтримку впровадження вимог Закону України «Про вищу освіту» № 1556 – в редакції від 1.07.2019 і на виконання Галузевого стандарту вищої освіти за спеціальністю 081 "Право" першого (бакалаврського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 644 від 20.07.2022 р. / *² другого (магістерського) рівня вищої освіти, затвердженого наказом МОН України № 643 від 20.07.2022 року.

Однією із форм організації освітнього процесу у здобувачів вищої освіти є практична підготовка, що здійснюється шляхом проходження практики, крім іншого, в судах як базах практики. Її метою є ознайомлення з організацією діяльності працівників апарату суду та суддів. Керівництво практикою у здобувачів здійснюється представниками від закладу вищої освіти та бази практики, в якій вона проходить.

Практика є важливою складовою освітніх програм першого (бакалаврського) рівня вищої освіти / другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 081 "Право". Організаційно-правовою підставою проходження студентами практики у суді є договори між ЗВО та відповідним територіальним управлінням Державної судової адміністрації України.

При формуванні освітніх програм за спеціальністю 081 «Право» рекомендується відводити на проходження практики на першому (бакалаврському) рівні не менше 5,0 кредитів ЄКТС / * на другому (магістерському) рівні - не менше 10,0 кредитів ЄКТС.

2. МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ

2.1. МЕТА ПРАКТИКИ – ознайомлення здобувачів вищої освіти у сфері права з місцем і роллю суду в системі органів державної влади, структурою судової влади та формами суддівського врядування та самоврядування; організаційним забезпеченням роботи суду та діяльністю судді по здійсненню правосуддя, відповідно до визначених законом процедур; набуття практичних умінь і навичок працівника апарату суду та помічника судді; формування уявлення про етичні стандарти поведінки та підзвітність судді перед суспільством, а також правила поведінки працівників апарату суду.

2.2 ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ:

2.2.1. ознайомлення із структурою, організацією роботи та завданнями суду;

---

² «*» позначається зміст програми практики, що застосовується при підготовці здобувачів за другим (магістерським) рівнем вищої освіти.

- 2.2.2. ознайомлення з особливостями професійної діяльності на посадах працівників апарату суду, помічника судді та судді, формування первинних професійних умінь та практичних навичок;
- 2.2.3. закріплення та поглиблення теоретичних знань з матеріального та процесуального права, одержаних в процесі навчання;
- 2.2.4. розвиток необхідних для правозастосовної діяльності вмінь та практичних навичок здобувачів вищої освіти, сформованих у процесі навчальних занять у правничій школі;
- 2.2.5. набуття практичного досвіду щодо організації і проведення судового процесу, забезпечення реалізації прав та обов'язків учасниками судового провадження,
- 2.2.6. спостереження у залі суду за поведінкою прокурора і адвоката (представника), ознайомлення з вимогами до їх етичної поведінки і ролі у реалізації правосуддя;
- 2.2.7. ознайомлення з матеріалами судових проваджень з метою розвитку навичок критичного аналізу фактичних обставин і доказів на їх підтвердження у конкретній справі;
- 2.2.8. розвиток навичок правничого письма, необхідних в процесі підготовки проєктів судових рішень;
- 2.2.9. оволодіння практичними навичками правильного складання, ведення та зберігання організаційно-розпорядчої, процесуальної документації в суді;
- 2.2.10. детальне ознайомлення з Правилами поведінки працівників апарату суду і положеннями Кодексу суддівської етики.

3. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКІ ЗДОБУВАЧІ ВИЩОЇ ОСВІТИ МАЮТЬ НАБУТИ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ

3.1. ЗАГАЛЬНІ КОМПЕТЕНТНОСТІ:

- 3.1.1. здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;
- 3.1.2. знання та розуміння предметної області та професійної діяльності;
- 3.1.3. навички використання інформаційних і комунікаційних технологій;
- 3.1.4. здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями;
- 3.1.5. здатність працювати в команді;
- 3.1.8. здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів);
- 3.1.9. * здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- 3.1.10. * здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- 3.1.11. * здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

3.2. СПЕЦІАЛЬНІ (ФАХОВІ, ПРЕДМЕТНІ) КОМПЕТЕНТНОСТІ:

- 3.2.1. цінування та повага до гідності людини, як найвищої соціальної цінності, розуміння її правової природи;
- 3.2.3. здатність застосовувати правові принципи та доктрини;
- 3.2.4. здатність застосовувати норми та інститути національного права;
- 3.2.5. здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти;
- 3.2.6. здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції;
- 3.2.7. здатність до критичного та системного аналізу правових явищ;
- 3.2.8. здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин;
- 3.2.9. здатність до логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення;
- 3.2.10. здатність до самостійної підготовки проектів актів правозастосування;
- 3.2.11. * здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні;
- 3.2.12. * здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- 3.2.13. * здатність обґрунтовувати та мотивувати процесуальні рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;
- 3.2.14. * здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні;
- 3.2.15. * здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;
- 3.2.16. * здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

4. РЕЗУЛЬТАТИ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ

4.1. В РЕЗУЛЬТАТІ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ СТРУКТУРОЮ СУДІВ ТА ОРГАНІЗАЦІЄЮ РОБОТИ СУДУ ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ПРОДЕМОНСТРУВАТИ НАСТУПНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- 4.1.1. знати та розуміти особливості структури та організації роботи суду;
- 4.1.2. вільно використовувати для правничої діяльності доступні інформаційні технології і бази даних;
- 4.1.3. використовувати комп'ютерні програми, необхідні у діяльності суду ;
- 4.1.4. працювати в команді, забезпечуючи виконання завдань команди;
- 4.1.5. * співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами суддівської незалежності та стандартами етичної поведінки суддів.

4.2. В РЕЗУЛЬТАТІ ОПАНУВАННЯ БАЗОВИХ НАВИЧОК ПРАЦІВНИКА ПАТРОНАТНОЇ СЛУЖБИ (ПОМІЧНИКА СУДДІ) ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ПРОДЕМОНСТРУВАТИ НАСТУПНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- 4.2.1. визначати переконливість аргументів у процесі оцінки обставин справи;
- 4.2.2. оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- 4.2.3. знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального та процесуального права;
- 4.2.4. оцінювати недоліки і переваги певних правових аргументів, аналізуючи відому проблему;
- 4.2.5. висвітлювати правову проблематику доступно і зрозуміло;
- 4.2.6. пояснювати природу та зміст основних правових явищ та процесів;
- 4.2.7. готувати проекти необхідних актів застосування права відповідно до правового висновку, зробленого у різних правових ситуаціях;
- 4.2.8. * здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки;
- 4.2.9. * аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів;
- 4.2.10. * мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

4.3. В РЕЗУЛЬТАТІ ОПАНУВАННЯ НАВИЧОК ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МАТЕРІАЛЬНОГО ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ПРОДЕМОНСТРУВАТИ ТАКІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

- 4.3.1. знати та розуміти особливості реалізації та застосування норм матеріального і процесуального права;

- 4.3.2. самостійно визначати ті обставини, у з'ясуванні яких потрібна допомога, і діяти відповідно до отриманих рекомендацій;
- 4.3.3. виокремлювати і аналізувати юридично значущі факти і робити обґрунтовані правові висновки;
- 4.3.4. застосовувати у професійній діяльності основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи функціонування національної правової системи;
- 4.3.5. * проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- 4.3.6. * обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;
- 4.3.7. * використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції;
- 4.3.8. * обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях судового провадження.

5. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДАХ

Організаційними заходами, що забезпечують підготовку та порядок проведення практики, є:

- розробка програми практики;
- визначення баз практики;
- підготовка наказу про скерування здобувачів на практику;
- проведення інструктажів (консультацій);
- проходження практики;
- подання звітної документації про проходження практики;
- оцінювання результатів проходження практики;
- обговорення результатів проходження практики.

Відповідальність за організацію та проведення практики покладається на уповноважену(-их) керівництвом закладу вищої освіти особу (осіб).

Між керівником практики від закладу вищої освіти, керівником практики від бази практики та здобувачем вищої освіти має бути налагоджена і підтримуватися ефективна комунікація з усіх пов'язаних з проходженням практики питань.

На здобувачів вищої освіти, які проходять практику, поширюються Правила внутрішнього трудового розпорядку бази практики.

У разі запровадження надзвичайної ситуації або введення обмежувальних заходів практика може проходити дистанційно, якщо її неможливо перенести на наступний навчальний рік/семестр. Проходження практики дистанційно передбачає можливість зміни умов її проходження, в тому числі роботу здобувачів вищої освіти з доступними ресурсами (з сайтом суду, реєстром судових рішень тощо), виконання завдань (кейсів) від керівника бази практики та інших складових програми практики.

5.1. ДО ОБОВ'ЯЗКІВ УПОВНОВАЖЕНОЇ (-ИХ) КЕРІВНИЦТВОМ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ ОСОБИ (ОСІБ) ВХОДИТЬ:

- 5.1.1. попередня комунікація і погодження умов (терміни, тривалість, кількість студентів тощо) співпраці з уповноваженими установами для підготовки проектів договорів про проведення практичної підготовки здобувачів освіти;
- 5.1.2. забезпечення своєчасної розробки робочої програми практики та методичних рекомендацій;
- 5.1.3. узгодження з базою практики кількості здобувачів вищої освіти, що скеровуються на практику та строків її проходження;
- 5.1.4. здійснення розподілу здобувачів вищої освіти на бази практики (формування списків з визначеними базами практики) відповідно до умов договору;
- 5.1.5. підготовка проекту наказу про проходження практики;
- 5.1.6. проведення інструктажу (консультації) здобувачів вищої освіти щодо змісту, строків та умов проходження практики, вимог щодо оформлення звітної документації;
- 5.1.7. надання здобувачам методичної допомоги у вирішенні визначених програмою практики завдань;
- 5.1.8. контроль за проходженням практики здобувачами вищої освіти на базі практики з метою переконатися, що здобувач вищої освіти отримав належне керівництво практикою з боку бази практики;
- 5.1.9. комунікація з керівником місця проходження практики у випадку отримання від здобувачів освіти скарг чи рекомендацій щодо проходження практики;
- 5.1.10. перевірка звітної документації та оцінювання результатів проходження практики;
- 5.1.11. ініціювання обговорення процесу проходження практики здобувачами вищої освіти, врахування пропозицій та зауважень керівників практики від закладу вищої освіти та бази практики, а також від здобувачів освіти.

5.2. ДО ОБОВ'ЯЗКІВ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ ВІД БАЗИ ПРАКТИКИ ВХОДИТЬ:

- 5.2.1. створення належних умов для виконання здобувачем вищої освіти програми практики і здійснення безпосереднього керівництва в процесі проходження практики здобувачем вищої освіти;

5.2.2. забезпечення належних умов проходження практики здобувачами вищої освіти щодо дотримання ними правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства та здійснення за ними контролю;

5.2.3. забезпечення обліку відвідування практики здобувачами вищої освіти та офіційного повідомлення керівника від закладу вищої освіти про грубі порушення ними правил внутрішнього розпорядку;

5.2.4. надання здобувачам консультацій щодо вирішення визначених програмою практики завдань;

5.2.5. за результатами проходження практики надання відгуку з оцінкою результатів проходження практики.

У випадку грубого чи систематичного порушення здобувачем вищої освіти правил внутрішнього трудового розпорядку, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії, або грубого порушення загально визнаних етичних норм поведінки, за ініціативою керівника від бази практики, проходження практики може бути призупинено із невідкладним повідомленням про це керівника практики від закладу вищої освіти.

5.3. ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПРИ ПРОХОДЖЕННІ ПРАКТИКИ:

5.3.1. Права:

5.3.1.1. на забезпечення організації проходження практики та реалізацію програми практики за місцем її проходження з метою набуття практичних навичок та вмінь;

5.3.1.2. на висловлення керівникам практики від закладу вищої освіти та бази практики побажань щодо проходження практик;

5.3.1.3. на звернення із клопотанням до голови суду за місцем проходження практики про заміну керівника практики та інших умов проходження практики;

5.3.1.4. на оскарження результатів оцінювання проходження практики керівником від бази практики до голови суду за місцем проходження практики.

5.3.2. Обов'язки:

5.3.2.1. своєчасне прибуття на базу практики, в іншому випадку – повідомити особу (осіб), уповноважену (-их) керівництвом закладу вищої освіти про причини відсутності та надати документи підтверджуючі їх поважність;

5.3.2.2. дотримання правил внутрішнього розпорядку бази практики, правил і норм охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії відповідно до законодавства;

5.3.2.3. дотримання під час проходження практики загально визнаних етичних норм поведінки:

(1) бути доброзичливим та ввічливим, дотримуватись високої культури спілкування, з повагою ставитись до прав, свобод та законних інтересів людини.

(2) не поширювати інформацію, що може завдати шкоди репутації суду та/або судді, зокрема, на веб-сайтах, у соціальних мережах та ЗМІ.

(3) не допускати:

- використання нецензурної лексики, підвищеної інтонації;
- поширення чуток, обговорення особистого або сімейного життя суддів, працівників апарату суду, членів їх сімей та інших близьких осіб;
- прояву будь-якої з форм дискримінації за ознаками раси, кольору шкіри, політичних, релігійних та інших переконань, статі, віку, інвалідності, етнічного та соціального походження, громадянства, сімейного та майнового стану, місця проживання, а також за мовними або іншими ознаками;
- розголошення конфіденційної інформації та персональних даних, що стали відомі під час проходження практики.

(4) запобігати виникненню конфліктів з суддею т/або працівниками апарату суду, керівниками практики та іншими здобувачами вищої освіти.

(5) з повагою ставитися до державних символів України, використовувати державну мову під час проходження практики.

5.3.2.4. виконання програми практики та індивідуальних завдань керівників практики від закладу вищої освіти та бази практики;

5.3.2.5. підготовка та подання звітної документації про проходження практики;

5.3. 2.6. проходження процедури оцінювання результатів практики;

5.3. 2.7. проходження опитування у закладі вищої освіти щодо організації практики.

5.3.2.8. дотримання офіційно-ділового стилю в одязі і відповідність зовнішнього вигляду загальноприйнятим вимогам пристойності

6. ПРОГРАМНЕ НАПОВНЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДІ

Практика в суді включає три складові:

- обізнаність із структурою органів судової влади, системою судоустрою та організаційним забезпеченням роботи суду;
- набуття базових навичок роботи працівника патронатної служби;
- набуття практичних навичок застосування норм матеріального та процесуального права.

6.1. ОБІЗНАНІСТЬ ІЗ СТРУКТУРОЮ ОРГАНІВ СУДОВОЇ ВЛАДИ, СИСТЕМОЮ СУДОУСТРОЮ ТА ОРГАНІЗАЦІЙНИМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯМ РОБОТИ СУДУ, ПЕРЕДБАЧАЄ ОЗНАЙОМЛЕННЯ З ТАКИМ:

- 6.1.1 місцем і роллю суду в системі органів державної влади, структурою судової влади та формами суддівського врядування та самоврядування;
- 6.1.2. законом України «Про судуострій і статус суддів»;
- 6.1.3. Кодексом суддівської етики;
- 6.1.4. Інструкцією з діловодства в судах та Правилами внутрішнього трудового розпорядку суду, посадовими інструкціями працівників апарату суду;
- 6.1.5. порядком надходження матеріалів до суду, їх реєстрації, розподілу справ між суддями, формування та зберігання справ;
- 6.1.6. порядком внесення ухвалених судових рішень до Єдиного державного реєстру судових рішень (ЄДРСР);
- 6.1.8. узагальненнями судової практики;
- 6.1.9. порядком фіксування судового засідання технічними засобами, в тому числі, проведених у режимі відеоконференції.

6.2. НАБУТТЯ БАЗОВИХ НАВИЧОК ПРАЦІВНИКА ПАТРОНАТНОЇ СЛУЖБИ ПЕРЕДБАЧАЄ:

- 6.2.1. розуміння особливостей патронатної служби;
- 6.2.2. набуття навичок планування та організації підготовки до судового розгляду справ;
- 6.2.3. розвиток навичок складання проектів процесуальних документів в частині вимог щодо їх структури, змісту та оформлення;
- 6.2.4. набуття навичок аналізу змісту судових рішень (ухвал, рішень, постанов, судових наказів, вироків).

6.3. НАБУТТЯ ПРАКТИЧНИХ НАВИЧОК ЗАСТОСУВАННЯ НОРМ МАТЕРІАЛЬНОГО ТА ПРОЦЕСУАЛЬНОГО ПРАВА ПЕРЕДБАЧАЄ:

- 6.3.1. розуміння особливостей судового розгляду різних категорій справ в судових провадженнях;
- 6.3.2. розуміння та аналіз судового процесу на всіх його стадіях;
- 6.3.3. розуміння особливостей застосування судом положень Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини та правових позицій Верховного Суду;
- 6.3.4. вміння вирішувати практичні завдання, що передбачають застосування норм матеріального та процесуального права, на основі матеріалів реальних справ у спорах, які розглядалися судом - базою практики.

7. ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Після закінчення проходження практики здобувачі звітують про виконання програми практики та індивідуального завдання.

Звітною документацією за результатами проходження практики в суді є:

- звіт про проходження практики з додатками;
- щоденник;
- відгук за підписом керівника бази практики із оцінкою результатів проходження практики здобувачем вищої освіти.

Звітна документація з практики подається здобувачем особисто до закладу вищої освіти, а в разі проходження практики дистанційно додатково звітні матеріали надсилаються в електронному форматі керівнику від закладу вищої освіти.

7.1. ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТНОЇ ДОКУМЕНТАЦІЇ:

- інформативність (записи мають містити опис виконаної роботи та посилання на документи, що складались чи аналізувались під час проходження практики і є додатками до звіту);
- лаконічність (записи мають містити стислий аналіз виконання завдань практики);
- реальність (відповідність записів обсягу виконаної роботи);
- відповідність вимогам оформлення звіту (текст подається в друкованому вигляді з дотриманням таких вимог: шрифт Times New Roman, 14, інтервал 1,5, формат А4, береги: лівий – 30 мм, верхній і нижній – 20 мм, правий – 10 мм., зброшурований).

7.1.1. Вимоги до оформлення звіту

Звіт складається з титульної сторінки (Додаток 4), змісту (опис документів звітної документації), вступу, основної частини, висновків, списку джерел, додатків.

У вступі зазначається найменування бази практики, строк проходження практики, мета і завдання практики. Основна частина звіту поділяється на розділи, відповідно до складових змісту практики та містить інформацію про порядок виконання завдань практики. Висновки містять інформацію про результати практики, труднощі, з якими довелося зустрітись під час проходження практики і чинники, що їх зумовили, пропозиції і рекомендації. Список джерел включає перелік опрацьованих нормативно-правових актів, судових рішень тощо. В якості додатків подаються самостійно підготовлені здобувачем вищої освіти проекти документів та результати виконаного індивідуального завдання.

7.1.2. Вимоги до оформлення щоденника

Щоденник практики повинен містити календарний графік проходження практики з відмітками про виконання завдань (Додаток 5), підписаний керівником від бази практики.

7.1.3. Вимоги до оформлення відгуку керівника від бази практики

У відгуку, підписаному керівником від бази практики та засвідченому печаткою бази практики, зазначаються: повнота та якість виконаних здобувачем вищої освіти завдань та програми практики; вміння студента аналітично мислити, самостійно приймати рішення, вирішувати поставлені завдання; рівень теоретичних знань студента, продемонстрованих при виконанні практичних завдань; набуття навичок виконання певних професійних обов'язків; ставлення до виконання завдань практики, дотримання правил внутрішнього трудового розпорядку бази практики, наявність порушень; оцінка результатів проходження практики; виявлення здобувачем освіти прагнення працювати за спеціальністю.

7.2. ЗАГАЛЬНА ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Основними параметрами, за якими оцінюються результати практики здобувача вищої освіти, є такі:

- виконання здобувачем вищої освіти завдань програми практики;
- відповідність структури звіту вимогам програми практики (відповідає / не відповідає);
- відповідність оформлення звітної документації встановленим вимогам;
- рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.

7.2.1. Висновок керівника практики від закладу вищої освіти.

У висновку, підписаному керівником практики від закладу вищої освіти, зазначаються результати рецензування звітної документації здобувача вищої освіти та виконання програми практики (виконав / не виконав).

7.2.2. Оцінювання результатів проходження практики комісією

Звіт за результатами проходження практики здобувач захищає перед комісією згідно затвердженого графіку. Результати проходження практики оцінюються за 100-бальною шкалою з урахуванням вимог кредитно-трансферної системи освіти.

Комісія з питань захисту практики проводить диференційований залік на підставі звітної документації, відгуку керівника від бази практики та його оцінки результатів практики, висновку керівника практики від закладу вищої освіти, доповіді здобувача вищої освіти.

Здобувач вищої освіти, який з поважних причин не виконав програму практики, може пройти практику повторно в строки та порядку, визначеному закладом вищої освіти.

7.3. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Оцінювання проходження практики здійснюється на підставі відгуку про проходження практики та оцінки її результатів, щої їх надає керівник від бази практики, звітної документації та результатів захисту.

За наявності обґрунтованого негативного відгуку керівника від бази практики та/або висновку керівника практики від ЗВО загальна оцінка результатів практики не може бути позитивною. Якщо здобувач освіти не погоджується із негативним відгуком та/або висновком, він має право надати свої пояснення та заперечення причин та обставин, за яких здобувач освіти отримав такий відгук/висновок, та оскаржити результати оцінювання проходження практики в порядку, передбаченому закладом вищої освіти.

№ з/п	Об'єкти контролю під час захисту	Бали
1	Належно оформлена звітна документація	Як необхідна умова позитивної оцінки
2	Позитивний відгук керівника практики від бази практики	Як необхідна умова позитивної оцінки
3	Позитивний висновок керівника практики від закладу вищої освіти	Як необхідна умова позитивної оцінки
4	Оцінка керівника від бази практики	0 – 55
5	Захист звіту	0 – 45
Загалом (максимум)		100

7.3.1. Оцінювання звіту про виконання програми практики

Звіт про виконання програми практики оцінюється у межах до 45 балів за такими критеріями:

- відповідність структури звіту та оформлення звітної документації встановленим вимогам – 0–10 балів;
- виконання здобувачем завдань програми практики – 0–15 балів;
- рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів (виконання індивідуального завдання) – 0–20 балів.

Критерії оцінювання результатів практики керівником від бази практики	бали
Виконання програми практики	

Програма практики виконана повністю: реалізовані завдання програми практики; здобувач вищої освіти продемонстрував глибокі знання, системне розуміння не лише базових, але й спеціально-правових понять та категорій і норм матеріального та процесуального права, завдань та основних засад судового провадження, вміння належно їх застосувати у типових та простих ситуаціях, а також в окремих випадках у нестандартних ситуаціях з підвищеним рівнем складності; виконання індивідуального завдання дозволяє зробити висновок про високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів; здобувач вищої освіти проявляє особливу старанність, відповідальність та дотримання Правил внутрішнього розпорядку.	46 - 55
Програма практики виконана повністю: реалізовані завдання програми практики; здобувач вищої освіти продемонстрував достатні знання та розуміння норм матеріального та процесуального права, завдань та основних засад судового провадження, вміння належно їх застосувати у типових та простих ситуаціях, а також в окремих випадках у нестандартних ситуаціях з підвищеним рівнем складності; виконання індивідуального завдання дозволяє зробити висновок про належний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів; здобувач вищої освіти проявляє належну старанність, відповідальність та дотримання Правил внутрішнього розпорядку.	31 - 45
Програма практики виконана в цілому: реалізовані основні завдання програми практики; здобувач вищої освіти продемонстрував фрагментарні базові знання норм матеріального та процесуального права та вміння їх застосовувати у простих або типових правових ситуаціях; виконання індивідуального завдання дозволяє зробити висновок про достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів; здобувач вищої освіти в основному проявляє старанність, відповідальність та дотримання Правил внутрішнього розпорядку.	21 - 30
Програма практики виконана на задовільному рівні: реалізовані необхідні завдання програми практики; здобувач вищої освіти продемонстрував фрагментарні базові знання норм матеріального та процесуального права та вміння їх здебільшого правильно застосовувати у простих або типових правових ситуаціях; виконання індивідуального завдання дозволяє зробити висновок про задовільний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів; здобувач вищої освіти в основному проявляє старанність, відповідальність та дотримання Правил внутрішнього розпорядку.	11 - 20
Програма практики не виконана або здобувач вищої освіти неодноразово допускав порушення Правил внутрішнього розпорядку суду чи грубо порушив етичні стандарти поведінки правника, що свідчить про неналежне виконання програми практики.	0 - 10

7.3.2. Захист звіту про проходження практики

Захист звіту оцінюється у межах до 45 балів за наступними критеріями:

Критерії оцінювання захисту звіту	Бали
-----------------------------------	------

Виступ здобувача і відповіді на питання комісії чіткі, аргументовані та логічно побудовані і дозволяють зробити висновок про високий рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.	31 - 45
Виступ здобувача і відповіді на питання комісії чіткі, частково аргументовані та логічно побудовані і дозволяють дійти висновку про достатній рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.	21 - 30
Виступ здобувача і відповіді на питання комісії чіткі та логічно побудовані, проте не аргументовані і дозволяють дійти висновку про задовільний рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.	11 - 20
Виступ здобувача і відповіді на питання комісії містять неточності, логічні помилки та не аргументовані, що дозволяє дійти висновку про низький рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.	6 - 10
Виступ здобувача і відповіді на питання комісії не чіткі, не логічні та не аргументовані, що не дозволяє зробити висновок про рівень сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів.	0 - 5

7.4. ОБГОВОРЕННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ПРАКТИКИ

Підсумки практики обговорюються на засіданнях кафедр, а загальні підсумки практики підводяться на вчених радах факультетів (інститутів).

ДОДАТКИ

ДОДАТОК 1. СИСТЕМА СУДОУСТРОЮ УКРАЇНИ

ДОДАТОК 2. СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ УКРАЇНИ

СИСТЕМА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФУНКЦІОНУВАННЯ СУДОВОЇ ВЛАДИ

Органи суддівського врядування

Вища Рада правосуддя

Вища кваліфікаційна комісія суддів

Органи, що сприяють забезпеченню функціонування судової влади

Державна
судова
адміністрація

Національна
школа суддів

Служба
судової
охорони

Органи суддівського самоврядування

З'їзд суддів України

Рада суддів України

Спільні збори суддів у кожній області,
АРК, м. Києві та м. Севастополі (для
делегатів на з'їзд суддів)

Збори суддів місцевого, апеляційного,
вищого спеціалізованого суду, Пленум
Верховного суду

ДОРОЖНЯ МАПА ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ В СУДАХ

ДОДАТОК 4. ТИТУЛЬНА СТОРІНКА ЗВІТУ ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

----- університет -----

Кафедра _____

ЗВІТ

про проходження практики

_____
(ПРІЗВИЩЕ, ЇМ 'Я, ПО БАТЬКОВІ)

здобувача вищої освіти освітньо-професійної програми “Право” першого (бакалаврського) рівня

_____
(ПІБ)) (підпис)

Керівник практики

_____
(науковий ступінь, вчене звання,
посада, прізвище, ініціали керівника практики)

Національна шкала: _____

Кількість балів: _____

Оцінка ECTS: _____

Члени комісії

_____
(прізвище та ініціали) (підпис)

_____
(прізвище та ініціали) (підпис)

_____
(прізвище та ініціали) (підпис)

ДОДАТОК 5. ЩОДЕННИК ПРО ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

ЩОДЕННИК
проходження практики
здобувачем вищої освіти освітньо-професійної програми “Право” першого (бакалаврського) /
другого (магістерського) рівня

_____
(ПРІЗВИЩЕ, ІМ'Я, ПО БАТЬКОВІ)

База практики _____
(найменування)

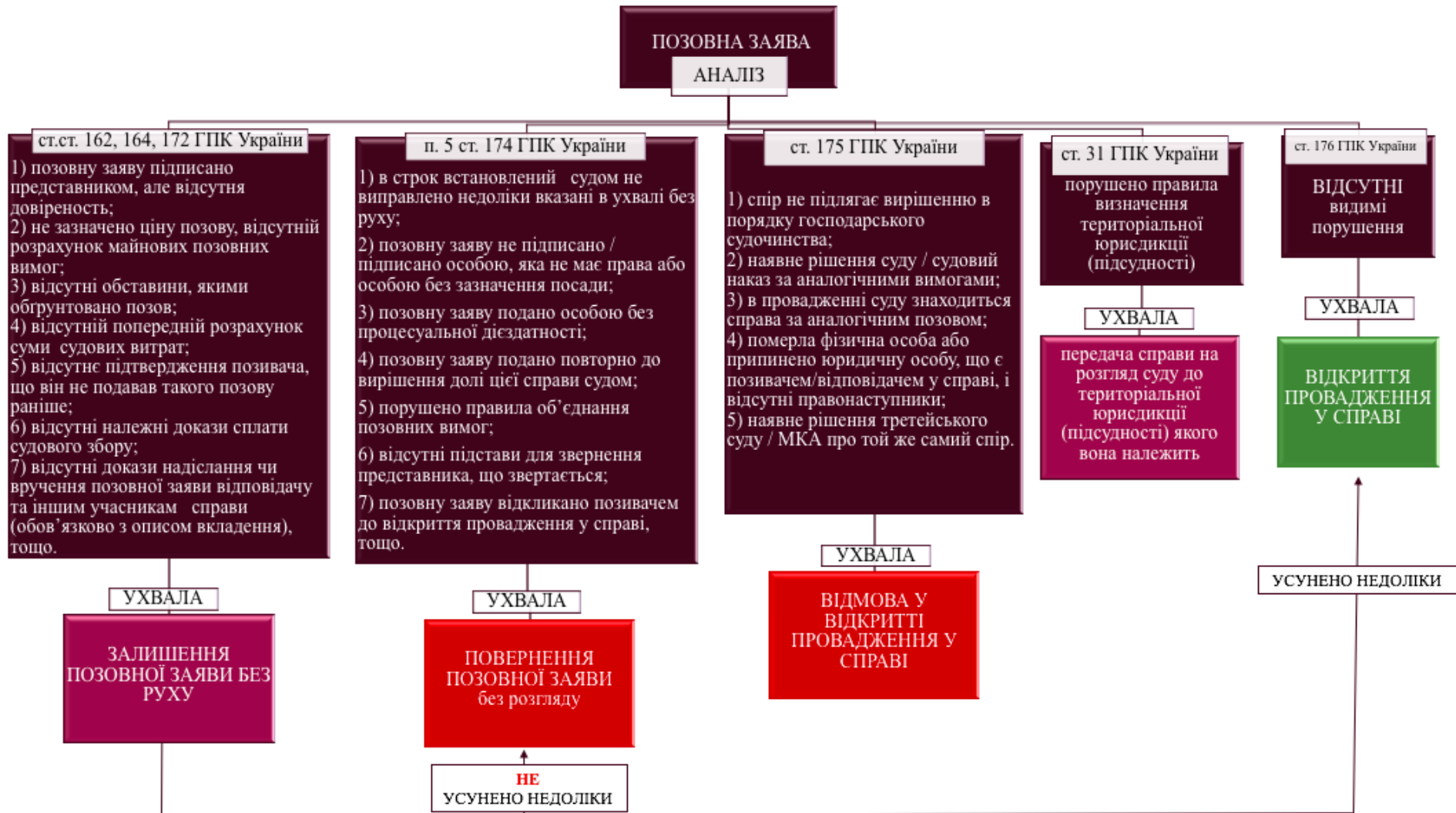
Керівник від бази практики _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
підпис, печатка

Практикант _____ (прізвище, ім'я, по батькові)
підпис

Календарний графік проходження практики

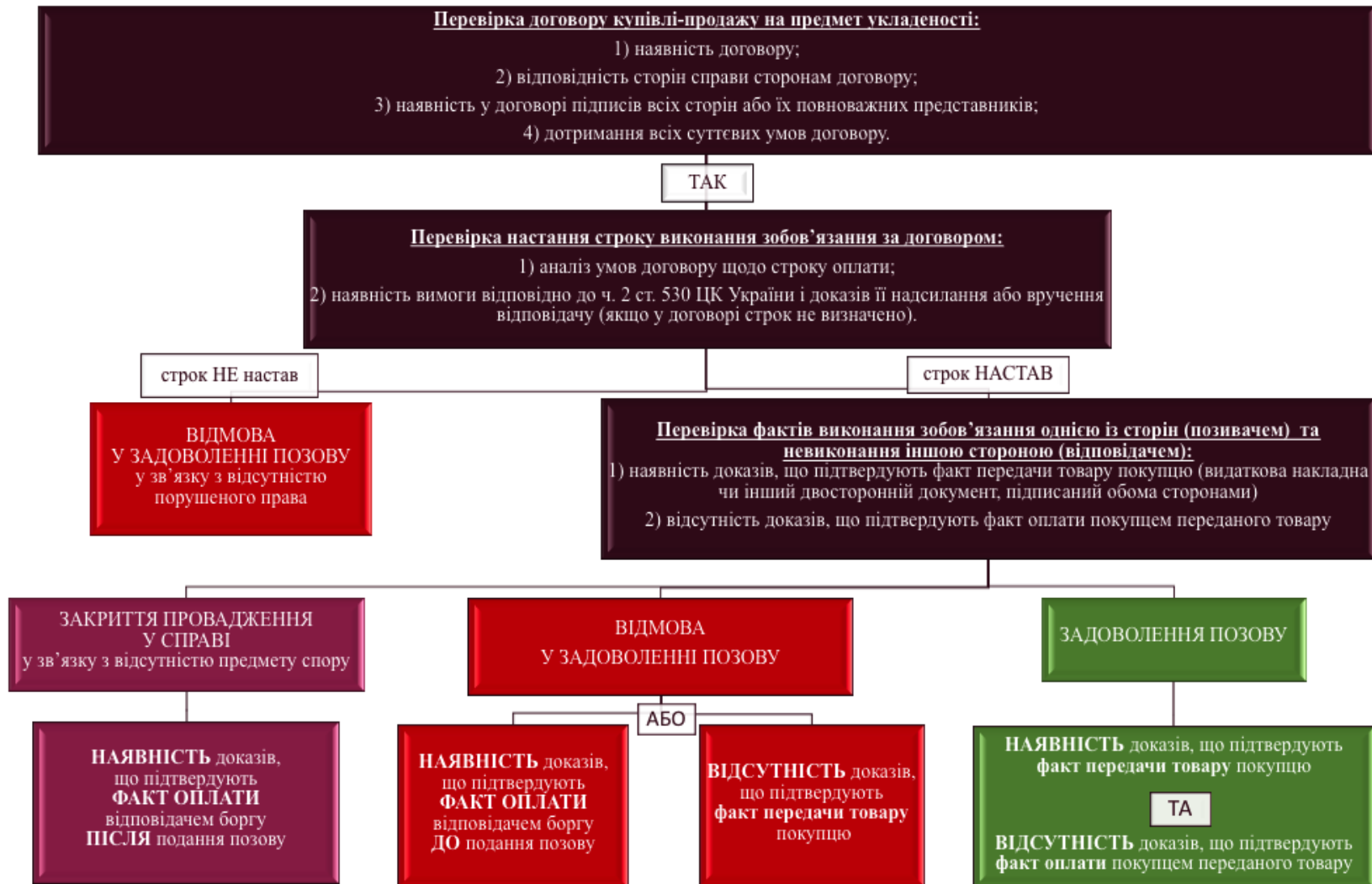
№ п/п	Перелік видів роботи	Період виконання завдання (години / дні / тижні)	Відмітки про виконання
1.	Підготував проект ухвали.....	____.____.20__ (__ год.)	Виконано

ДОДАТОК 6. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ ВСТАНОВЛЕННЯ ПІДСТАВ ДЛЯ ВІДКРИТТЯ ПРОВАДЖЕННЯ У СПРАВІ

ДОДАТОК 7. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ РОЗГЛЯДУ ПОЗОВНИХ ВИМОГ

Договірний майновий спір (купівля-продаж)

ДОДАТОК 8. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ ПРОВЕДЕННЯ ПІДГОТОВЧОГО СУДОВОГО ЗАСІДАННЯ ТА ПРИЗНАЧЕННЯ СУДОВОГО РОЗГЛЯДУ НА ПІДСТАВІ ОБВИНУВАЛЬНОГО АКТА

ДОДАТОК 9. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ РОЗГЛЯДУ КЛОПОТАННЯ ПРО ЗАКРИТТЯ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА ПІДСТАВІ П. 4 Ч. 1 СТ. 284 КПК УКРАЇНИ

У підготовчому судовому засіданні захисником обвинуваченого заявлено клопотання про закриття кримінального провадження на підставі п. 4 ч. 1 ст. 284 КПК України, у зв'язку з втратою чинності ст. 366-1 КК України через визнання її неконституційною

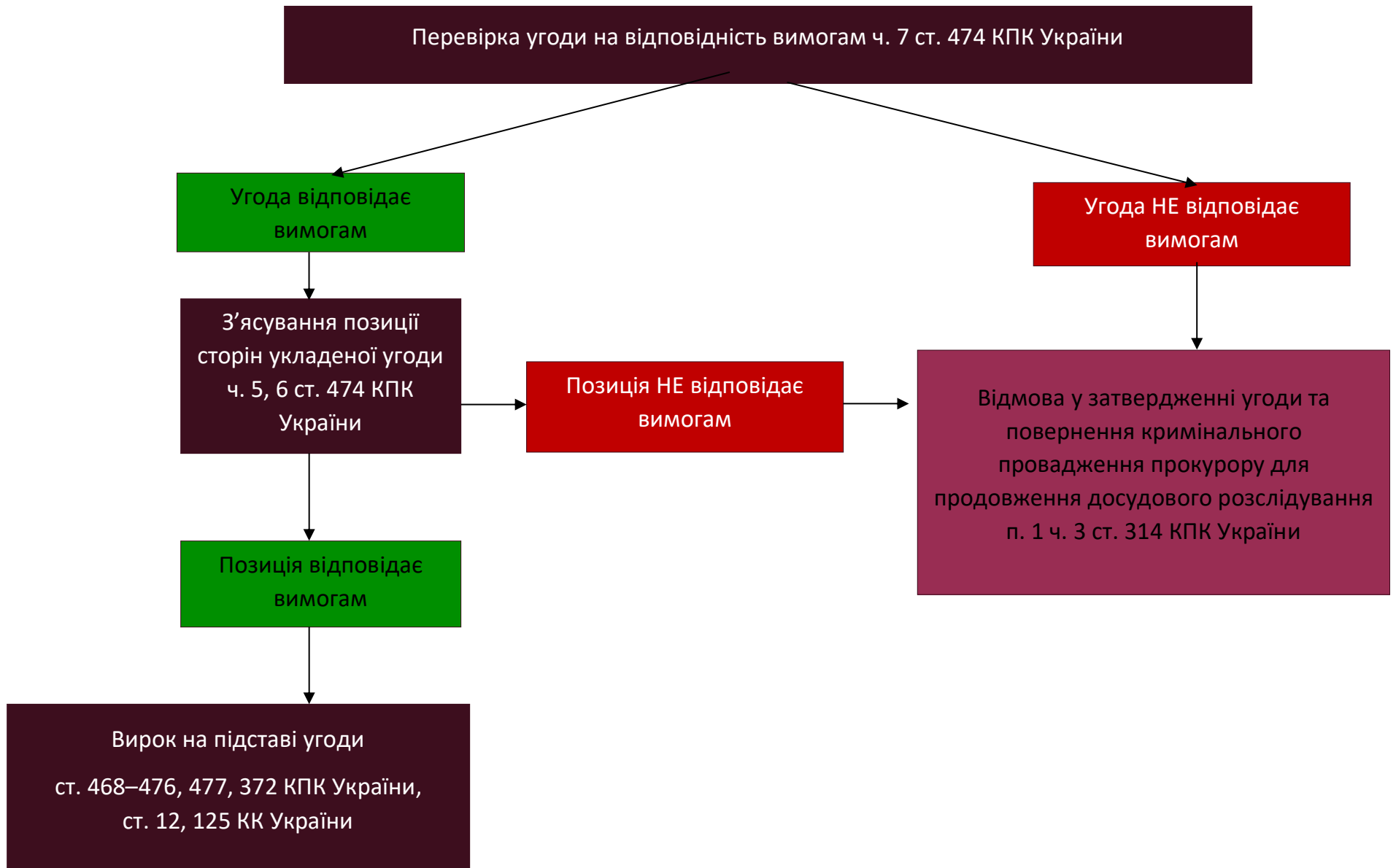
З'ясування думки учасників судового провадження щодо підстав заявленого клопотання ст. 350 КПК України

Аналіз наявності підстав для закриття кримінального провадження ст. 314, 284 КПК України, рішення Конституційного Суду України № 13-р/2020 (справа № 1-24/2020(393/201) від 27.10.2020

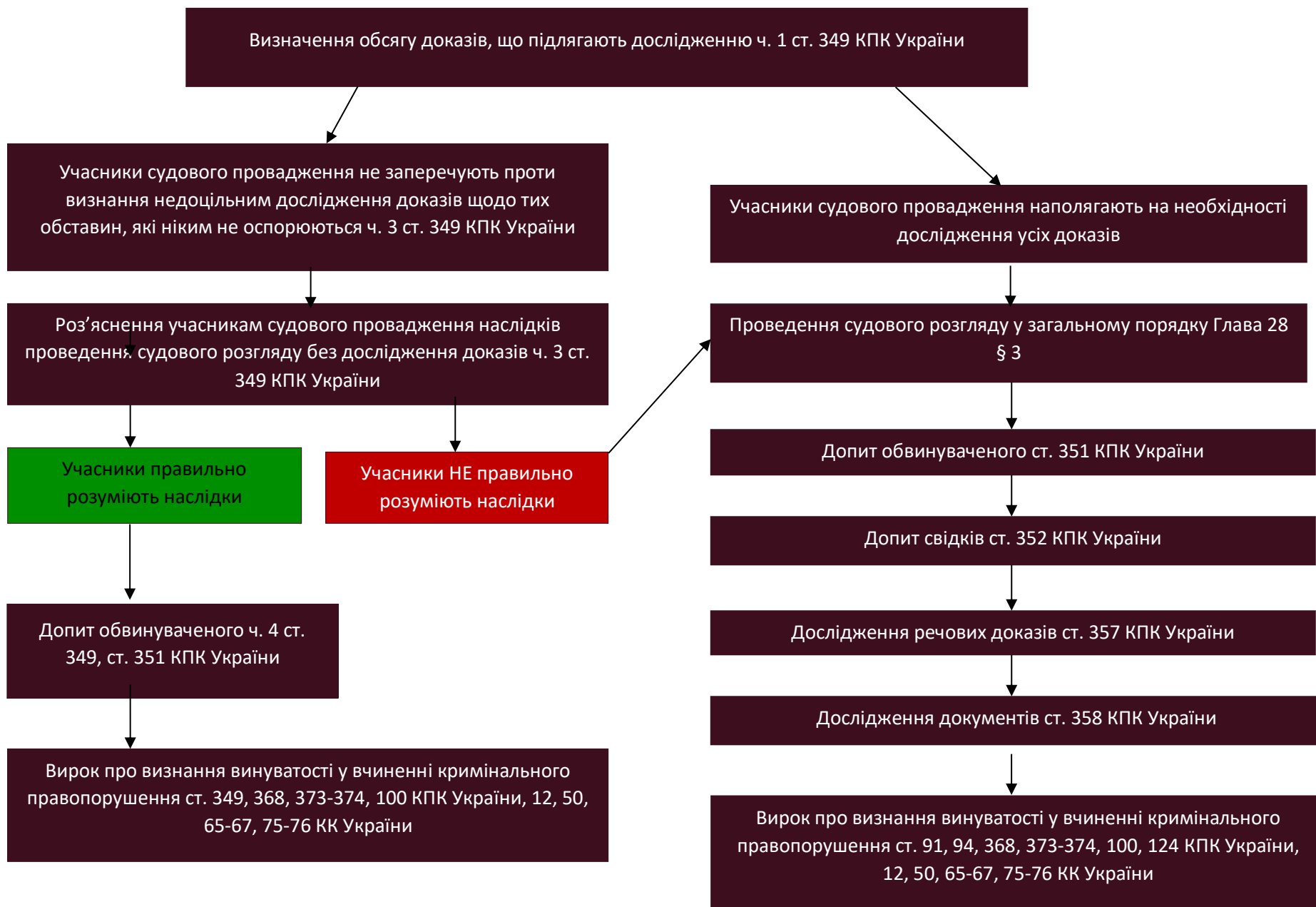
Аналіз нормативної бази ст.152, 151-2 Конституції України, ст. 4, 5 КК України

Постановлення ухвали про закриття кримінального провадження ст. 372 КПК України

ДОДАТОК 10. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ НА ПІДСТАВІ УГОДИ ПРО ПРИМИРЕННЯ

ДОДАТОК 11. ТИПОВИЙ АЛГОРИТМ РОЗГЛЯДУ КРИМІНАЛЬНОГО ПРОВАДЖЕННЯ

ДОДАТОК 12. ТИПОВІ ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Заклад вищої освіти на власний розсуд визначає кількість завдань, які здобувачі повинні виконати під час проходження практики

МАТЕРІАЛЬНЕ ПРАВО

1.1 ЩЕПЛЕННЯ

Пономаренко Т.К. звернулась до суду із позовом в інтересах малолітнього сина Пономаренка Дмитра до Дошкільного навчального закладу № 87 (Ясла- Садок) комбінованого типу «Сонечко» в якому вимагала визнати бездіяльність директора ДНЗ щодо неприйняття малолітнього Дмитра до ясел-садка; зобов'язати директора ДНЗ комбінованого типу №87 «Сонечко» прийняти малолітнього Пономаренко Дмитра до вказаного закладу. В позовній заяві Пономаренко Т.К. зазначила, що у червні 2019 року вона звернулась письмово до ДНЗ № 87 про зарахування до дитячого садочка її малолітньої дитини Пономаренко Дмитра, надіславши необхідні для цього документи, а саме свідоцтво про народження Пономаренко Дмитра, медичну довідку про стан здоров'я дитини (оригінал), форму 063/0 «Карта профілактичних щеплень (оригінал)» Відповідач ДНЗ №87 «Сонечко» у відповіді зазначило, що у довідці, наданої позивачкою, не має дозволу на відвідування дошкільного закладу (через відсутність у дитини щеплень). Роз'яснено, що дитину буде зараховано до ДНЗ за умови надання необхідних документів згідно вимог чинного законодавства.

В липні 2019 року Пономаренко Т.К повторно направила до ДНЗ №87 пакет документів про зарахування її дитини до закладу разом з формою № 063/0 «Карта профілактичних щеплень». У письмовій відповіді від 21 липня 2019 року ДНЗ №87 зазначило, що у довідці дільничного лікаря зазначено «ЗДО відвідувати може при наявності щеплень», а щеплення у Пономаренко Дмитра, згідно календаря профілактичних щеплень, відсутні.

В обґрунтування позовних вимог Пономаренко Т.К. посилалась на наступні акти законодавства: Статтю 53 Конституції України в якій передбачено право на освіту для кожного громадянина. Згідно з названою статтею повна загальна середня освіта є обов'язковою. Держава забезпечує доступність і безоплатність дошкільної, повної загальної середньої, професійно-технічної, вищої освіти в державних і комунальних навчальних закладах.

Офіційне тлумачення статті 53 Конституції України Конституційним Судом України у рішенні № 5-рпгт/2004 від 04.03.2004, в якому суд зазначив: «Розглядаючи порушені у конституційному поданні питання, Конституційний Суд України вважає, що при тлумаченні терміну «доступність» стосовно освіти в державних і комунальних навчальних закладах слід виходити із граматичного визначення слова “доступність” як «доступ для всіх отримати, користуватись, придбати щось». При цьому необхідно зазначити, що доступність дошкільної і загальної середньої освіти є гарантією права кожного на здобуття такої освіти, якому кореспондує обов'язок держави забезпечити реалізацію цього права. Таким чином, виходячи із змісту поняття «доступність», яке вживається у положеннях Основного Закону України відповідних законах про освіту, інших нормативно-правових актах, Конституційний Суд України вважає, що доступність освіти за конституційно-правовим змістом необхідно розуміти так, що нікому не може бути відмовлено у праві на освіту».

Частина 6 ст. 12 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб», в якій, як зазначила Пономаренко Т.К., передбачено право особи на відмову від профілактичного щеплення.

Частину 2 ст.3 ЗУ «Про освіту», згідно з якою «В Україні створюються рівні умови доступу до освіти. Ніхто не може бути обмежений у праві на здобуття освіти. Право на освіту гарантується незалежно від віку, статі, раси, стану здоров'я, інвалідності, громадянства, національності, політичних, релігійних чи інших переконань, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин та ознак».

На справу К'ельдсен, Буск Мадсен і Педерсен проти Данії, в якій Європейський Суд, роз'яснюючи, що будучи наділеними природним зобов'язанням стосовно своїх дітей, заявники-батьки мають пріоритет в забезпеченні їхньої освіти та навчання, вони можуть вимагати від держави поваги до своїх світоглядних переконань, їхнє право поєднується з відповідальністю, яка тісно пов'язана із здійсненням і використанням права на освіту.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію, скласти обґрунтований проект рішення суду, в якому визначити чи є законною та обґрунтованою вимога Пономаренко Т.К. про зобов'язання директора ДНЗ №87 «Сонечко» прийняти малолітнього Пономаренко Дмитра до вказаного закладу у відсутності профілактичних щеплень.

Нормативна база, обов'язкова для використання для вирішення даної справи, крім зазначених вище: стаття 27 Закону України «Про забезпечення санітарного та епідеміологічного благополуччя населення»; ч.1 ст.12, ч.-ч.1,2 ст.15 Закону України «Про захист населення від інфекційних хвороб»; ст.9 Закону України «Про дошкільну освіту»; п.-п.85, 136 рішення ЄСПЛ у справі № 302/02; п.-п. 2, 3 ч. 1 ст. 1 Закону України «Про засади запобігання та протидії дискримінації в Україні»; параграф 33, 36 рішення ЄСПЛ у справі «Соломахін проти України» від 15 березня 2012 року, заява № 24429/03.

1.2 АУТОНОМНЕ ОПАЛЕННЯ

Позивач Концерн „Міські теплові мережі” звернувся до суду із позовом до Ісаєва М.П. про стягнення заборгованості за комунальні послуги.

В обґрунтування позовних вимог Концерн «МТМ» зазначив, що відповідач є власником квартири № 23, буд.17 по вул. Шкільній, на нього відкрито особовий рахунок. За період з 01.02.2017 по 01.02.2019 р. Позивачем згідно укладеного 03.08.2006 р. договору про надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення надавався відповідна послуга. Загальна сума заборгованості за вказаний період становить 26338,65 грн. , що підтверджується відповідним розрахунком.

В зв'язку з вищенаведеним, Концерн «МТМ» просить суд стягнути з відповідача Ісаєва М.П. суму боргу. Ісаєв М.П. в судовому засіданні позов не визнав. Пояснив суду, що не отримує послугу з опалення та теплопостачання з 2015 р. у зв'язку із встановленням ним автономного опалення. Звернув увагу суду на те, що строк дії договору, укладеного 03.08.2006 р. між ним та Концерном «МТМ» сплив 03.08.2009 р. і в подальшому сторонами не був пролонгований.

Надав суду:

- проект реконструкції системи опалення квартири № 23, буд.17 по вул. Шкільній від 03.03.2015 р., розроблений ТОВ «ДИЗАЙНБУД» згідно з яким в квартирі передбачено автономне опалення з встановленням газового котла.

- технічний паспорт БТІ на вказану квартиру де зазначено про обладнання автономного опалення приміщення.

- висновок судового експерта Сидоренко К.І. № 2318 від від.04.09.2016 р.,

- складений за заявою Ісаєва М.П., в якому зазначено, що: «проведеним дослідженням встановлено, що у квартирі № 23 будинку № 17 по вулиці Шкільній, фактично виконані будівельні роботи по обладнанню автономного опалення квартири, згідно до робочого проекту «Реконструкція системи опалення квартири № 61 будинку № 71 по вулиці Святого Миколая у м. Запоріжжі», шифр: 12.09 - 01 ОВ, з від'єднанням від мережі опалення житлового будинку. Окрім того, під час огляду квартири встановлено, що «стояки опалення жилого будинку у контурі квартири заглушено або закольцовані із встановленням клапанів повітрявідведення».

Крім цього, судом встановлено, що в 2015 році відповідач звернувся до міського голови із заявою про отримання дозволу здійснити перепланування/реконструкцію квартири. Заява була погоджена представником співвласників будинку, санітарно - епідеміологічною станцією Жовтневого району, Спеціалізованою пожежною частиною Жовтневого району, Запорізьким відділенням НДІ будівельних конструкцій, Головним управлінням архітектури та містобудування міської ради, КП «Сприяння». Однак, а ні дозволу, а ні відмови в переплануванні/реконструкції квартири від міського голови він не отримав.

Відповідач Ісаєв М.П. посилається на те, що послуга з централізованого постачання тепла, яка мала надаватися виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем тепlopостачання в зазначеному в позові періоді (з 01.02.2017 по 01.02.2019 р.), йому не надавалася. Квартира була від'єднана від централізованої системи постачання тепла у спосіб, який виключає можливість її подання. Інше позивачем не доведено. Оскільки він та Концерн «МТМ» не перебувають в зобов'язальних правовідносинах, фактично будь-яких послуг позивача він не отримував, тому відсутні законні підстави стягувати з нього суму боргу, який не існує.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію, скласти обґрунтований проект рішення суду, в якому визначити, чи позов підлягає до повного або часткового задоволення по стягненню з відповідача Ісаєва М.П. суми заборгованості за отримані послуги від Концерну МТМ.

Нормативна база, обов'язкова для використання для вирішення даної справи: ст.ст. 76-89, 102,110 ЦПК України, 526,626,629,901 ЦК України, ст. ст. 19, 25 Закону України «Про тепlopостачання» Закон України «Про житлово- комунальні послуги», ст. 67 ЖК України, „Правила надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення”, затверджені Постановою КМУ від 21.07.2005 р. за № 630,

Наказ Мінбуду України № 4 от 22.11.2005 року „Про порядок відключення окремих приміщень житлових будинків від мереж централізованого опалення та постачання гарячої води” зі змінами, внесеними наказом Мінжитлокомунгоспу за № 169 від 06 жовтня 2007р., Постанова Верховного суду України від 30.10.2013 р. по справі 6-59цс13.

1.3. ВИЗНАЧЕННЯ МІСЦЯ ПРОЖИВАННЯ ДИТИНИ

Позивачка Федоренко К.О. звернулася до суду із позовом про визначення місця проживання дитини до Федоренка А.В, третя особа Орган опіки та піклування районної адміністрації Запорізької міської Ради по Олександрійському району.

В обґрунтування позовних вимог зазначено, що позивачка Федоренко К.О., перебувала з 17 червня 2014 року шлюбі з Федоренком А.В. Рішенням Жовтневого районного суду м. Запоріжжя від 22.02.2019 р. шлюб між ними розірвано. У шлюбі 13.05.2015 народився син – Федоренко Іван що підтверджується свідоцтвом про народження дитини. На час подання позову до суду син проживає разом з позивачкою та знаходиться на її утриманні. Вона виховує дитину самостійно.

Федоренко К.О. вважає, що в інтересах сина проживати далі саме з нею, а не з його батьком, оскільки вона офіційно працевлаштована, має час відводити дитину до дитячого садку, займатися із ним вечорами, гуляти та іншим чином піклуватися про сина. Має стабільний самостійний дохід, яким може створити всі необхідні умови для проживання та нормального розвитку дитини, задовольнити гармонійний розвиток її особистості в атмосфері любові і моральної та матеріальної забезпеченості.

Позивачка проживає у комфортабельній квартирі на п'ятому поверсі дев'яти поверхневого будинку з ремонтом та обладнанням, де створені всі умови для проживання, виховання та утримання дитини. Дитина в даній квартирі, має можливість, навчатися, гратися, проживати. Вважає, що проживання сина разом зі позивачкою відповідає інтересам Івана.

Спиртними напоями вона не зловживає, не палить, за місцем роботи і проживання характеризується позитивно. На підтвердження цього позивачка надала суду характеристику з місця роботи, довідки з обласної клінічної психіатричної лікарні з обласного наркологічного диспансеру. Бажає дати дитині освіту і добробут. Наполягає на тому, що син також хоче жити з нею.

Посилаючись на вищенаведені обставини, просить суд визначити місце проживання малолітньої дитини Федоренко Івана з нею за місцем її постійного проживання.

Відповідач Федоренко А.В. пред'явив зустрічний позов в якому просив суд визначити місце проживання сина разом з ним.

Пояснив суду, що офіційно працевлаштований, має стабільний дохід. Мешкає у приватному будинку разом з батьками, де для його сина є окрема кімната. Причиною припинення шлюбних відносин стало аморальна поведінка Федоренко К.О., порушення подружньої вірності, а також її недбале ставлення до дитини.

01.11.2018 року вони з дружиною фактично припинили шлюбні відносини і син залишився проживати з ним та його батьками – Федоренко В.М. та Федоренко Л.С. Протягом 8 місяців з дня розірвання шлюбних відносин, син проживав з ним та його батьками. Федоренко К.О. приблизно три рази на місяць навідувала дитину, він ніколи не чинив перешкод у спілкуванні сина та матері, про що свідчить той факт, що відповідачка не зверталася до компетентних органів з відповідними заявами.

В липні 2019 року відповідачка із своїм співмешканцем силоміць викрала дитину і з цього часу син мешкає разом з нею. Він тривалий час намагався встановити місце проживання дитини, не мав змоги бачитись з сином, його батьки також позбавлені можливості спілкуватися з онуком, якого вони виховували з народження.

Надав суду висновок спеціаліста-психолога, зі змісту якого вбачається, що коли дитина проживала з матір'ю Федоренко К.О., у дитини немає усталеного образу сім'ї, співмешканець

матері не сприймається ним як батько. Разом з тим, у дитини були виявлені позитивні відносини батьком Федоренко А.В., який виступає фігурою захисту та підтримки. До матері у Івана виявлено тривожно-унікаючий тип прив'язаності, коли фігура матері викликає одночасно протилежні емоції. Факт самоправного відібрання матір'ю дитини від батька підтвердився в судовому засіданні.

Органом опіки та піклування надано суду письмовий висновок, згідно з яким, комісія дійшла висновку, що за доцільне визначити місце проживання малолітнього Федоренко Івана разом з матір'ю Федоренко К.О.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію, скласти обґрунтований проект рішення суду, в якому визначити з ким із батьків має проживати малолітня дитина в його найкращих інтересах.

Нормативна база, обов'язкова для використання для вирішення даної справи: ст.ст. 8, 9,24,51 Конституції України ст.ст. 19,141,160,161 СК України, ст.ст. 8,11,12 Закону України «Про охорону дитинства», ч.1 статті 18, ст.3, ч.1 ст. 27 Конвенції про права дитини від 20 листопада 1989 року, ратифікованої постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року № 789-XII; Рішення Європейського суду з прав людини від 11 липня 2017 року у справі «М. С. проти України», заява № 2091/13, Рішення Європейського суду з прав людини «Хант проти України» від 07 грудня 2006 року, заява N 31111/04, постанова Великої Палати Верховного Суду від 17 жовтня 2018 року у справі №402/428/16-ц (провадження № 14-327цс18).

1.4. ПРАВО ВЛАСНОСТІ

Під час виконання державним виконавцем В. судового рішення про стягнення з боржника С. на користь кредитора Я. заборгованості було встановлено, що боржник С. має у власності комплекс нежитлових будівель, який він набув під час перебування у шлюбі з Л. на підставі договору купівлі-продажу, але право власності на ці приміщення не були зареєстровані С. у встановленому законом порядку. Тому державний виконавець В. звернулася до суду. У своїй заяві В. вказувала, що боржник ухиляється від реєстрації права власності на зазначене приміщення, рішення суду не виконує та не вживає заходів щодо його виконання. Посилаючись на зазначені обставини, державний виконавець В. просила суд встановити спосіб та порядок виконання судового рішення шляхом звернення стягнення на майно С., право власності на яке не зареєстровано у встановленому законом порядку.

ЗАВДАННЯ

Надайте обґрунтовану відповідь на наступні питання:

Чи можливе звернення стягнення на майно, право власності на яке не зареєстроване у встановленому законом порядку?

Яке рішення має прийняти суд?

1.5. СПАДКОВЕ ПРАВО

Громадянка М. звернулася до приватного нотаріуса К. із заявою про прийняття спадщини за Заповітом_1, складеним померлою громадянкою Б.. Приватний нотаріус К., відмовив М. у видачі

свідоцтва про право на спадщину за Заповітом_1. Відмова мотивована тим, що існує складений пізніше Заповіт_2, який рішенням суду визнаний нікчемним, однак ця обставина чинність попереднього заповіту на користь позивача М. не відновлює. Тому громадянка М. звернулася до суду з позовом до приватного нотаріуса К., в якому просила визнати незаконною та скасувати постанову відповідача К. про відмову у вчиненні нотаріальної дії та зобов'язати останнього видати їй свідоцтво про право на спадщину за Заповітом_1. Позовні вимоги М. мотивує тим, що Заповіт_2 судом недійсним не визнавався, а є нікчемним у зв'язку з недотриманням порядку його посвідчення, а тому не може скасовувати попередній Заповіт_1.

ЗАВДАННЯ

Чи скасовує наступний нікчемний заповіт дію попереднього дійсного заповіту?

Вирішіть спір по суті. Свою позицію обґрунтуйте.

ПРОЦЕСУАЛЬНЕ ПРАВО

1.6. ВИКОНАВЧИЙ НАПИС

Позивач Трачук І.В. звернувся до Жовтневого районного суду м.Запоріжжя із позовом до ТОВ ФК «Фінансова ініціатива», 3-і особи: приватний виконавець виконавчого округу Запорізької області Притула А.М., приватний нотаріус Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської області Басараб Т.В. про визнання виконавчого напису таким, що не підлягає виконанню.

В позовній заяві зазначено, що 15 червня 2006 року між ПАТ КБ «Приватбанк» та Трачуком І.В. (проживає та зареєстрований в м. Дніпро) був укладений кредитний договір №165-99/К-06 09 вересня 2020 року приватним нотаріусом Миколаївського міського нотаріального округу Миколаївської області Басараб Т.В. був вчинений виконавчий напис, яким запропоновано стягнути на користь ТОВ ФК «Фінансова ініціатива» (місцезнаходження м. Київ) заборгованість, що виникла за кредитним договором №165-99/К-06 від 15 червня 2006 року, який укладений між ПАТ КБ «Приватбанк» та Трачуком І.В.

У виконавчому написі №3749 вказано, що правонаступником усіх прав та обов'язків ПАТ КБ «Приватбанк» за вказаним кредитним договором є ТОВ ФК «Фінансова ініціатива» на підставі договору відступлення прав вимоги за кредитними договорами.

На цей час у провадженні приватного виконавця Притула А.М. знаходиться виконавче провадження з виконання виконавчого напису №3749, виданого 09.09.2020 нотаріусом Басараб Т.В. про стягнення з Трачука І.В. на користь ТОВ ФК «Фінансова ініціатива» суми боргу у розмірі 293 985,90 гривень.

Приватним виконавцем накладено арешт на нерухоме майно позивача – нежитлове приміщення, яке знаходиться на території Подільського району Одеської області.

Позивач Трачук І.В. обґрунтовує подання позову до Жовтневого районного суду м. Запоріжжя тим, що офіс приватного виконавця Притула А.М. знаходиться на території Жовтневого району м. Запоріжжя. При цьому, посилається на ч.12 ст.28 ЦПК України, згідно з якою позови до стягувача про визнання виконавчого напису нотаріуса таким, що не підлягає виконанню, або про повернення стягненого за виконавчим написом нотаріуса можуть пред'являтися також за місцем його виконання.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та визначити, чи обґрунтовано пред'явлено даний позов в порядку на ч.12 ст. 28 ЦПК України та підготувати проект ухвали (один з перелічених) про:

- 1) Відкриття провадження у справі
- 2) Відмови у відкритті провадження у справі
- 3) Залишення позовної заяви без руху

Нормативна база, обов'язкова для використання для вирішення даної справи: ст.ст.26-28,30, 175,177, 184-187 ЦПК України, ст. 24 ЗУ «Про виконавче провадження».

1.7. ЗАХИСТ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ

Трибусян Є.О. звернувся до суду з позовом до Приватного акціонерного товариства «Укрсиббанк» про захист прав споживачів та визнання недійсним кредитного договору.

В позовній заяві зазначено 15 липня 2012 року між Трибусян Євгеном Олеговичем (проживає та зареєстрований в м.Запоріжжя) та ПАТ «УкрСиббанк» (місцезнаходження м.Київ) був укладений кредитний договір, на підставі якого відповідач зобов'язався надати позивачу на умовах цього Договору грошові кошти в сумі 25000,00 (двадцять п'ять тисяч) гривень, а позивач зобов'язався прийняти, належним чином використати та повернути кредит в сумі 25000,00 (двадцять п'ять тисяч) гривень, а також сплатити проценти за користування кредитом в розмірі 12,5% річних в порядку, на умовах та в строки, визначені кредитним договором.

Позивачем Трибусян Є.О. не вказано в позовній заяві на які потреби йому було надано кредит, але зазначено, що він отримував кредитні кошти як фізична особа, тобто в якості споживача в розумінні положень Закону України «Про захист прав споживачів».

Трибусян Є.О. пред'явив позов за місцем свого проживання та не сплатив суму судового збору, в обґрунтування чого він посилався на ч.5 ст. 28 ЦПК України п. 4 Постанови Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справи від 30.03.12 № 5 “Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин”.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та визначити, чи обґрунтовано пред'явлено даний позов в порядку на ч.5 ст. 28 ЦПК України та підготувати

проект ухвали (один з перелічених) про:

- 1) Відкриття провадження у справі
- 2) Відмови у відкритті провадження у справі
- 3) Залишення позовної заяви без руху

Нормативна база, обов'язкова для використання для вирішення даної справи: ст.ст.26-28, 175,177, 184-187 ЦПК України, Закон України «Про захист прав споживачів», Закон України «Про споживче кредитування», Постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду

цивільних і кримінальних справи від 30.03.12 № 5 “Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин”; Постанова Пленуму Верховного суду України N 5 від 12.04.96 “Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів».

1.8. СТЯГНЕННЯ ЗАБОРГОВАНOSTI

25.09.2020 р. до Жовтневого районного суду м. Запоріжжя надійшла позовна заява Акціонерного товариства «Універсал Банк» до Тесленко Олексія Анатолійовича та Тесленко Тетяни Андріївни про стягнення заборгованості.

В обґрунтування підсудності, банк посилався на ч.1 ст.27 ЦПК України, згідно з якою позови до фізичної особи пред’являються в суд за зареєстрованим у встановленому законом порядку місцем її проживання або перебування, якщо інше не передбачено законом.

У відповідності до ч. 6 ст. 187 ЦПК України судом 25.09.2020 р. зроблений запит до Департаменту реєстраційних послуг Запорізької міської ради щодо надання інформації про зареєстроване місце проживання (перебування) відповідачів по справі.

07.10.2020 року до суду надійшла відповідь на запит суду, згідно якою відповідач Тесленко Олексій Анатолійович зареєстрований в Жовтневому районі м. Запоріжжя по вул. Олександрівській б. 8, кв.275.

Також, у відповіді зазначено, що відповідачку Тесленко Тетяну Андріївну 03.04.2020 року знято з реєстраційного обліку за адресою: м. Запоріжжя, вул. Олександрівська б. 8, кв.275. - у зв’язку зі смертю.

Як слід з матеріалів, доданих до позову, банком здійснювались заходи щодо досудового врегулювання спору, під час яких було з’ясовано, що відповідач Тесленко Олексій Анатолійович з 2018 року за адресою реєстрації фактично не проживає, оскільки, за вироком суду відбуває покарання у виправній колонії у Волинській області.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та визначити, чи обґрунтовано пред’явлено даний позов в порядку на ч.1 ст.27 ЦПК України та підготувати проект ухвали про:

- 1) Відкриття провадження у справі
- 2) Відмови у відкритті провадження у справі
- 3) Залишення позовної заяви без руху
- 4) Передачу справи до іншого суду
- 5) Ваш варіант

Нормативна база, обов’язкова для використання для вирішення даної справи: ст.ст.26-28,30, 31, 175,177, 184-187 ЦПК України.

1.9. ДЕКЛАРУВАННЯ НЕДОСТОВІРНОЇ ІНФОРМАЦІЇ

Фактичні обставини:

У провадженні суду перебуває на розгляді кримінальне провадження внесене до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за номером 5507000000002233 від 20.08.2020, за обвинуваченням

Іванова Івана Івановича, 01.01.1999 року народження, який народився та проживає у м. Київ, вул.

Троїцька, 3, кв. 21, не працюючого, з середньою спеціальною освітою, не одруженого, у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ст. 366-1 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Іванов Іван Іванович, будучи з 12.11.2015 депутатом Токівської сільської ради сьомого скликання, згідно п. «б» п. 1 ч. 1 [ст. 3 Закону України «Про запобігання корупції»](#) (далі Закону) є суб'єктом відповідальності за вчинення корупційних правопорушень, та згідно ч. 1 [ст. 45 Закону](#), зобов'язаний щорічно до 01 квітня подавати шляхом заповнення на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування (далі - декларації), за минулий рік за формою, що визначається Національним агентством.

Проте Іванов Іван Іванович, будучи суб'єктом декларування, достовірно знаючи про необхідність подання щорічної декларації, діючи умисно, усвідомлюючи суспільно - небезпечний характер свого діяння, передбачаючи його суспільно-небезпечні наслідки і бажаючи їх настання, маючи всі необхідні умови та технічні можливості, в порушення ч.1 [ст. 45 Закону](#), не подав у період з 1.01.2018 по 1.04.2018 щорічну декларацію особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування за 2017 рік, шляхом заповнення такої на офіційному веб-сайті Національного агентства з питань запобігання корупції.

Дії обвинуваченого Іванова Івана Івановича кваліфіковані за ст. 366-1 КК України як умисне неподання суб'єктом декларування декларації особи, уповноваженої на виконання функцій держави або місцевого самоврядування, передбаченої [Законом України «Про запобігання корупції»](#).

01.03.2021 захисник обвинуваченого, адвокат Петров П.П., подав клопотання про закриття цього кримінального провадження на підставі п. 4 ч. 1 ст. 284 КПК України, у зв'язку з втратою чинності ст. 366-1 КК України через визнання її неконституційною.

Позиції сторін:

- захисник Петров П.П. підтримав подане ним клопотання та просив суд його задовольнити,
- обвинувачений Іванов І.І. також підтримав клопотання свого захисника,
- прокурор не заперечував проти задоволення клопотання.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію, звернути увагу на чинність норми, яка встановлює кримінальну відповідальність за декларування недостовірної інформації, за результатом чого скласти проект ухвали про закриття кримінального провадження.

Нормативна база: ст.ст. 3, 45 [Закону України «Про запобігання корупції»](#), ст. 5 КК України, рішення Конституційного Суду України № 13-р/2020 (справа № 1-24/2020(393/201) від 27.10.2020, ст.ст. 314, 372, 284 КПК України.

1.10. ЗЛОЧИНИ ПРОТИВЛАСНОСТІ

Фактичні обставини:

У провадженні суду перебуває на розгляді кримінальне провадження внесене до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за номером 5507000000002233 від 20.09.2020, за

обвинуваченням Клеєвого Романа Руслановича, 15.06.2000 року народження, який народився та проживає у м. Київ, вул. Московська, 36, кв. 256, не працюючого, з середньою спеціальною освітою, не одруженого у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 185 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 20.09.2020, близько 13 год 30 хв, Клеєвий Р.Р., перебуваючи в стані алкогольного сп'яніння, з метою таємного викрадення чужого майна, з корисливих спонукань, перебуваючи біля приміщення будинку № 45 по вул. Кортицька у м. Києві, скориставшись неуважністю сторонніх осіб, з поверхні лавиці таємно викрав належний Сороці Т.К. мобільний телефон марки «Meizu M5C», вартістю 1819,30 грн, чим заподіяв останньому матеріальну шкоду на вказану суму.

Дії обвинуваченого Клеєвого Р.Р. кваліфіковано за ч. 1 ст. 185 КК України як таємне викрадення чужого майна (крадіжка).

Позиції сторін:

- обвинувачений Клеєвий Р.Р. повністю визнав свою вину, щиро розкався та надав показання, які за своїм змістом відповідають викладеним фактичним обставинам справи.

- учасники судового провадження не заперечували проти визнання недоцільним дослідження доказів, щодо тих обставин, які ніким не оспорюються.

На підставі ч. 3 ст. 349 КПК України за згодою учасників судового провадження, судом визнано недоцільним дослідження доказів у кримінальному провадженні щодо тих обставин які ніким з учасників судового розгляду не оспорюються. При цьому судом з'ясовано, чи правильно розуміють обвинувачений та інші учасники кримінального провадження зміст обставин, які ніким не оспорюються, чи немає сумнівів у добровільності їх позицій, а також роз'яснив їм, що у такому випадку вони будуть позбавлені права оскаржити ці обставини в апеляційному порядку.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та скласти проект вироку.

Нормативна база: ст. 349, 368, 373-374, 100 КПК України, 12, 50, 65-67, 75-76, 185 КК України.

1.11. ЗЛОЧИНИ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ РЕЧОВИН

Фактичні обставини:

У провадженні суду перебуває на розгляді кримінальне провадження внесене до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за номером 5507000000002233 від 20.08.2020, за обвинуваченням

Клеменка Романа Руслановича, 15.06.2000 року народження, який народився та проживає у м. Харків, вул. Московська, 36, кв. 256, не працюючого, з середньою спеціальною освітою, не одруженого у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 2 ст. 307 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що Клеменко Роман Русланович перебуваючи поблизу нічного клубу «Еталон», у м. Харкові, по вул. Нескінченній, придбав у Мазурова Івана Вікторовича психотропну речовину – «амфетамін», яку зберігав у себе вдома з метою подальшого збуту.

20.09.2020, приблизно о 20 год 40 хв, Клеменко Р.Р., знаходячись у салоні автомобіля марки «Volkswagen Passat », д.н.з. АА 6597 РР, за адресою: м. Харків, вул. Кортицька, 45, з корисливих мотивів, незаконно збув Панасенку Олесю Дмитровичу за 3 000 грн. порошкоподібну речовину

білого кольору масою 12 160 грам, яка містила у своєму складі психотропну речовину «амфетамін» – (метилфенетиламін), масою – 5 1093 грама, що є великим розміром.

Дії обвинуваченого Клеменко Р.Р. кваліфіковані за ч. 2 ст. 307 КК України як «незаконне придбання та зберігання з метою збуту, а також незаконний збут психотропної речовини у великих розмірах».

Позиції сторін:

- обвинувачений Клеменко Р.Р. та його захисник, адвокат Справедливий І.П. винуватість у вчиненні кримінального правопорушення, передбаченого ч. 2 ст. 307 [КК України](#), заперечували та заявили про провокацію злочину.

- прокурор на підтвердження обставин інкримінованого злочину надав наступні докази:

1) витяг з Єдиного реєстру досудових розслідувань, згідно якого 10.09.2020 за № 5507000000002233 було внесено відповідні відомості на підставі заяви Панасенка О.Д. про збут Клеменком Р.Р. психотропної речовини «амфетаміну»;

2) протокол видачі коштів для проведення оперативної закупівлі від 20.09.2020 з якого вбачається, що Панасенку О.Д. було видано кошти у сумі 3 000 грн, серійні номери купюр яких занесено до протоколу та зроблено їх копії;

3) протокол огляду автомобіля «Volkswagen Passat», д.н.з. АА 6597 РР від 20.09.2020, володільцем якого є Клеменко Р.Р. З протоколу вбачається, що у салоні автомобіля виявлено грошові кошти у сумі 3 000 грн серійні номери купюр яких відповідають номерам, зазначених у протоколі видачі коштів для проведення оперативної закупівлі від 20.09.2020;

4) протокол добровільної видачі від 20.09.2020, згідно якого Панасенку О.Д. добровільно видав придбану цього дня у Клеменка Р.Р. психотропну речовину - «амфетамін»;

5) висновок судової експертизи матеріалів, речовин і виробів № 153/5 від 30.09.2020, згідно якого вбачається, що вилучена порошкоподібна речовина білого кольору масою 12 160 грам містить у своєму складі психотропну речовину «амфетамін» – (метилфенетиламін), масою – 5 1093 грама;

6) постанова прокурора від 10.10.2020, згідно якої психотропну речовину амфетамін (метилфенетиламін) масою 5,1093 грама визнано речовим доказом.

Допитаний в якості свідка Мазуров Іван Вікторович показав, що у 2017 році познайомився Клеменком Р.Р., однак за яких обставин не пам'ятає. На початку осені 2020 року, перебуваючи поблизу клубу «Еталон» у м. Харкові, свідок передав за грошову винагороду Клеменку Р.Р. психотропну речовину «амфетамін». Яка була сума та маса психотропної речовини, свідок не пам'ятає.

Свідок Панасенко Олександр Дмитрович, будучи допитаним у судовому засіданні показав, що приблизно у серпні 2020 році він познайомився з Клеменком Р.Р. Останній запропонував придбати у нього психотропну речовину. У зв'язку з такою протизаконною пропозицією обвинуваченого, він звернувся до правоохоронних органів з відповідною заявою. 20.09.2020 приблизно о 20 год 40 хв, перебуваючи за адресою: м. Харків, вул. Кортицька, 45, свідок зустрівся із Клеменком Р.Р., сів до салону автомобіля марки «Volkswagen Passat», д.н.з. АА 6597 РР, де передав йому грошові кошти у сумі 3 000 грн, в обмін на згорток офольгованого паперу з психотропною речовиною. Після того як Клеменко Р.Р. перерахував гроші його було затримано працівниками правоохоронного органу. Крім

цього свідок зазначив, що грошові кошти у сумі 3 000 грн були йому видані працівниками правоохоронного органу.

Згідно довідки про витрати на проведення судової експертизи вартість послуг складає 2 568 грн.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та скласти проект вироку про визнання Клеменка Р.Р. винним у скоєному кримінальному правопорушенні, дати аналіз позиції захисту про провокацію злочину, та аргументувати призначене покарання.

Нормативна база: ст. 91, 94, 368, 373-374, 100, 124 КПК України, 12, 50, 65-67, 307 КК України, таблиця 2 затверджена [Наказом Міністерства охорони здоров'я України № 188 від 01.08.2000.](#)

1.12. ЗЛОЧИН И ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ

Фактичні обставини:

У провадженні суду перебуває на розгляді кримінальне провадження внесене до Єдиного державного реєстру досудових розслідувань за номером 5507000000002111 від 20.08.2020, за обвинуваченням Сидорова Олександра Олександровича, 01.01.2000 року народження, який народився та проживає у м. Київ, вул. Хрещатик, 88, не працюючого, з середньою спеціальною освітою, не одруженого у вчиненні кримінального правопорушення передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України.

Досудовим розслідуванням встановлено, що 01.01.2021, близько 12 год 30 хв, Сидоров О.О., перебуваючи за місцем свого проживання по вул. Хрещатик 88 у м. Києві на подвір'ї житлового будинку, в ході конфлікту, який виник на ґрунті особистих неприязних відносин, маючи умисел на нанесення тілесних ушкоджень, умисно правою рукою сильно схопив за шию Сидорову Варвару Василівну, а лівою в цей час взяв за праву руку та сильно стиснув, чим спричинив потерпілій Сидоровій Варварі Василівні тілесні ушкодження у виді садна на шиї та на правій верхній кінцівці, які відносяться до легкого тілесного ушкодження.

Дії обвинуваченого Сидорова Олександра Олександровича кваліфіковано за ч. 1 ст. 125 КК України як умисне легке тілесне ушкодження.

В ході досудового розслідування між потерпілою Сидоровою В.В. та обвинуваченим Сидоровим О.О. було укладено угоду про примирення від 16.01.2021, котра знаходиться в матеріалах кримінального провадження.

Згідно з даною угодою, яка скріплена підписами сторін, потерпіла та обвинувачений дійшли згоди щодо:

- 1) формулювання обвинувачення, всіх істотних для даного кримінального провадження обставин та правової кваліфікації дій обвинуваченого за ч. 1 ст. 125 КК України,
- 2) покарання, яке слід призначити Сидорову О.О. за ч. 1 ст. 125 КК України у виді громадських робіт строком 200 годин,
- 3) зобов'язання обвинуваченого Сидорова О.О. попросити вибачення у потерпілої Сидорової В.В. після винесення вироку суду та відшкодувати їй 500 грн моральної шкоди.

4) наслідків укладення, затвердження та невиконання угоди, передбачені ст.ст. 473, 476 КПК.

Позиції сторін:

- обвинувачений Сидоров О.О. визнав себе винуватим у вчиненні злочину, передбаченого ч. 1 ст. 125 КК України, вказавши, що час, місце та спосіб скоєння ним кримінального правопорушення, описаного в обвинувальному акті, викладено вірно, вказані обставини відповідають подіям, що відбувалися в дійсності, і він їх в повному обсязі підтверджує. У скоєному щиро розкаюється. Заключивши угоду про примирення, він цілком розуміє надані йому законом права, а також роз'яснені судом наслідки укладення та затвердження вказаної угоди. При цьому зазначив, що здатен реально виконати взяті на себе відповідно до угоди зобов'язання та просив суд затвердити угоду, призначивши узгоджене покарання. Крім того, обвинувачений вказав, що вищезазначена угода укладена добровільно, без застосування будь-якого насильства, примусу та погроз. Розуміє, що умисне невиконання угоди є підставою для притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 389-1 КК України.

- потерпіла Сидорова В.В. повідомила суду, що здійснила акт прощення Сидорова О.О., просила затвердити укладену угоду про примирення та призначити Сидорову О.О. узгоджене покарання,

- прокурор не заперечував проти затвердження угоди про примирення.

ЗАВДАННЯ

Необхідно проаналізувати ситуацію та скласти проект вироку на підставі угоди про примирення.

Нормативна база: ст. ст. 314, 468-476, 477 КПК України, ст. 12, 125 КК України.